

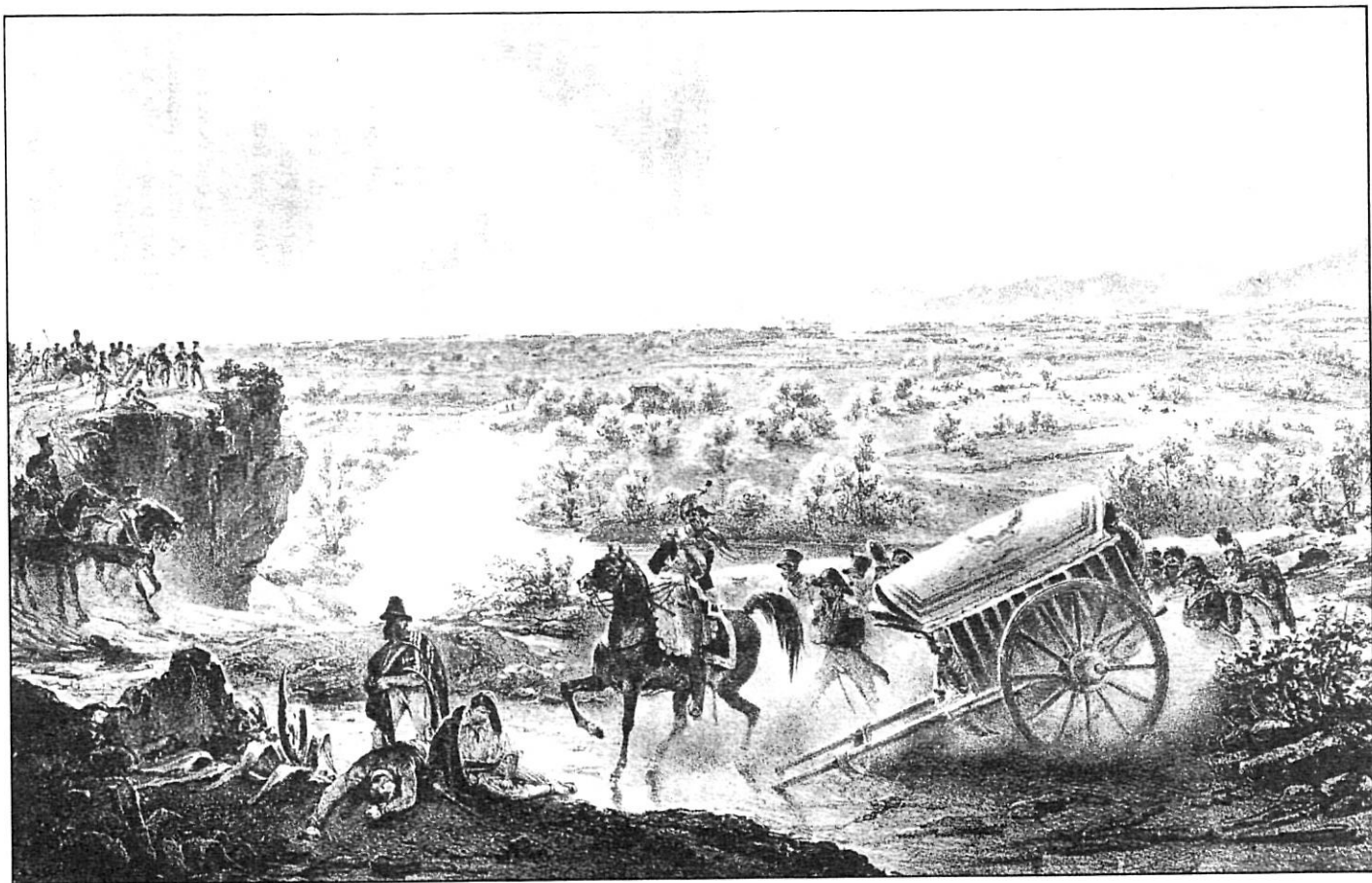
BATALLA DE VALLS EL 25 DE FEBRER DE 1809 (*)

Després de la derrota de Capellades, les divisions Castro i Wimpfen desaparegueren sense deixar traces de llur pas i el general en cap Gouvion-Saint-Cyr féu tornar les divisions Chabron i Chabot a Igualada i continuà el seu moviment d'atac sobre Redding, amb la divisió italiana de Pino. (...)

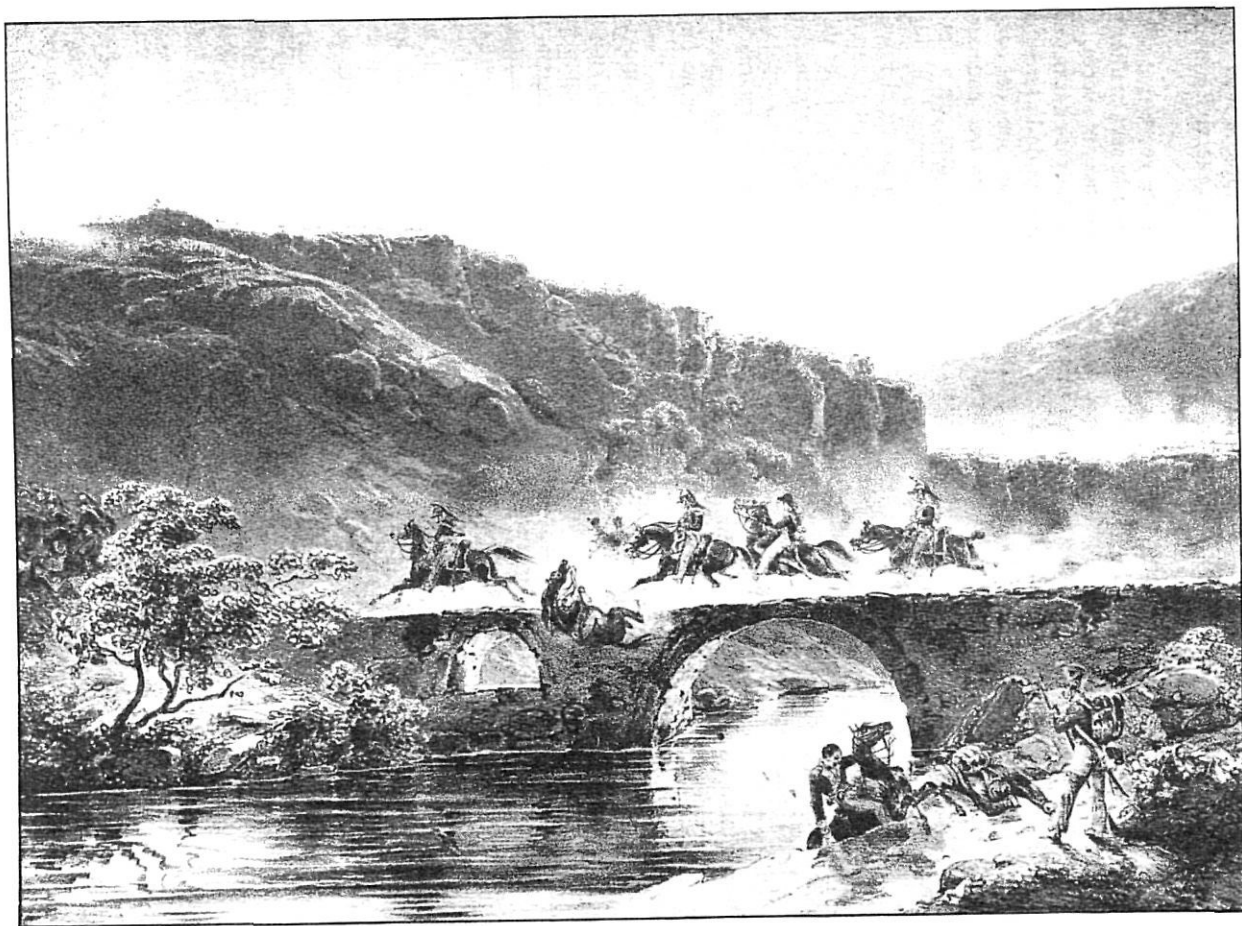
El que és ell, el general Redding maniobrava a Montblanc i amenaçava les tropes deixades a Igualada. Per tal de poder seguir tots els seus moviments, les dues divisions del setè cos se separaren de nou; la de Souham s'establí a Valls, observant el congost de Picamoixons, i la de Pino prengué posició al Pla, la seva avantguarda al coll de Cabra i un post a la seva dreta a l'abadia de Santes Creus. Durant aquestes disposicions, el general espanyol estava pres en la més gran perplexitat; tots els seus projectes d'atac estaven desbaratats, la seva línia d'operació tallada, i per a restablir-la calia lliurar una batalla que el seu adversari desitjava i cercava feia molt de temps. Abans de prendre aquest partit, cregué haver d'aplegar un gran consell de guerra en què, segons que era costum, es proposaren i aprovaren una gran quantitat de coses covardes i deshonoroses. No escoltant més que el seu coratge, doncs, donà ordre d'atacar els francesos que ocupaven en massa petit nombre el congost de Picamoixons; els desfèu, els repel·lí cap a la divisió Souham que ell atacà alhora que feia passar al Francolí els seus bagatges i la seva artilleria.

El general Gouvion-Saint-Cyr, assabentant-se d'esdeveniments que destruïen les esperances més ben fundades, donà l'ordre a la divisió Pino de marxar ràpidament sobre Valls, i avançant-se amb els dragons Napoleó arribà al camp de batalla al moment que l'enemic estava més calorosament ocupat amb la divisió Souham i li feia

(*) Traducció catalana del text original francès publicat a *Voyage Pittoresque et Militaire en Espagne - Catalogne* - / M.C. LANGLOIS.- Chez Engelmann & Cie. Editeurs.- París.- (s.d.).

LA BATALLA DE VALLS

EL PONT DE GOI

perdre terreny; féu anar els dragons a gran trot cap al flanc dret de l'atac dels espanyols que s'aturaren tot d'una i es replegaren seguidament a la dreta del Francolí on ocuparen una posició formidable. L'exèrcit espanyol acabada de sortir tan feliçment de la posició eminentment perillosa en què es trobava que la seva ardor, la seva confiança i l'audàcia natural del seu cap no conegueren límits. El general Redding, doncs, s'arreglerà, en ordre de batalla i ens esperarà a peu dret.

El mariscal Gouvion-Saint-Cyr, el que és ell, temia talment de veure que se'n anessin, que es guardà prou d'inquietar-los i prohibí expressament a la seva artilleria que tirés ni que fos en una posició que li permetés de fer-ho amb el màxim succés.

Tot esperant l'arribada del general Pino, féu reconèixer per oficials d'estat major els punts on les seves columnes podrien passar el Francolí. A les tres de la tarda ja tenia aplegadas les seves tropes i en formà quatre columnes d'atac; les dues del centre amb la divisió Pino, i les dues de les ales amb la divisió Souham que coneixia més bé el terreny; aquestes darreres marxaren l'una cap a la dreta, l'altra cap a l'esquerra per deixar a les altres dues el lloc necessari per al desenvolupament de llur atac; a dos quarts de quatre, donat el senyal, les tropes començaren a passar el Francolí i s'enfilaren tot seguit pel planell escarpat dalt del qual hi havia situat l'exèrcit espanyol; hi trobaren moltes grans dificultats perquè aquest planell era tallat per diverses menes de terrasses, parets de tanca i de contenció, terres que feien extremadament lenta una marxa feta sota el més bell foc d'artilleria que mai s'hagi executat, no solament a l'exèrcit sinó fins en exercicis. Per tal de no veure més retardada aquesta marxa que ja ho era prou i massa pels obstacles naturals, només als tiradors que cobrien les columnes els era permès de respondre a aquest foc; els altres no havien de fer res més que avançar i abordar francament l'enemic.

En arribar dalt el planell, les tropes franceses i italianes executaren els moviments ordenats amb una bravesa i una precisió per damunt de tot elogi; així la victòria coronà esforços tan nobles: els espanyols no pogueren sostenir el xoc d'aquestes tropes que ja havien vençut els grans obstacles de què l'enemic s'havia refiat massa, i això malgrat el foc de la seva artilleria i el de la seva infanteria molt ben executat. Sobretot no pogueren resistir les càrregues impetuoses del regiment dels dragons italians i del 24.^è de dragons francesos que, després d'haver travessat el pont de Goi (planxa 39), estigué a punt de prendre el general Redding, destruí la major part de la seva escorta, ferí amb diversos cops de sabre aquest general que no escapà de les mans d'un jove oficial d'aquest cos més que perquè aquest tingué la generositat de no matar-lo com podia fer-ho ben fàcilment abans que un tret de pistola acabés els seus dies i li fes deixar la presa.

Malgrat els esforços prodigiosos de Redding per retenir les seves tropes, aquestes es desbandaren completament; suïssos i espanyols fugiren comes ajudeu-me i en totes direccions, deixant en poder dels francesos l'artilleria, els bagatges, les municions i un gran nombre de presoners. Llur pèrdua s'elevà a més de quatre mil homes; a no-saltres ens quedaren cosa de mil homes fora de combat.